

УДК 368

Костюк Т. - ст. гр. ЕМ-11

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

ЛЮДИНА В ФІЛОСОФСЬКОМУ БАЧЕННІ

Науковий керівник: Сіра Н.С.

Вподовж такої нетривалої історії людства чимало великих мислителів, гуманітаріїв і природознавців зазнавало, незалежно один від одного, прозріння того, хто ми такі і звідки ми з'явилися. "Я простежив за злетами і падіннями цивілізації в історії людства, силкуючись з'ясувати наслідки і їх причини, але далі я вже не можу в це заглиблюватися. Ми не маємо ані найменшого уявлення про те, куди прямуємо, і то швидкими темпами; самовпевнені статті про майбутнє здаються мені в інтелектуальному відношенні найганебнішим з усіх форм публічного слововияву. А ті науковці, які могли б досить кваліфіковано висловитись в даному питанні, взагалі відмовчуються". (Кеннет Кларк "Цивілізація").

Ми повинні знайти новий спосіб мислення. Це має допомогти побачити нові суперечності, внаслідок чого чимало попередніх ідей вже не вважатимуться основоположними, як дотепер. Коли ж побачимо нові принципи суперечності, то зможемо досягти іншого універсального раціонального співвідношення. Це має кінець-кінцем вивести нас далеко за квантову теорію чи теорію відносності. Щоб пізнати істину, ми повинні бути спроможні порівнювати, оцінювати і підтверджувати дійсність, якою вона є насправді, а не якою вона може здаватися унаслідок розмірковувань, припущень чи якихось оптичних ілюзій.

Сам факт знання того, що дотик оголеної руки до розпеченої грубки завдає болю, означає, що людина стає менш залежною від страждання. Чи ми досягнемо істину, а чи йдемо хибним шляхом – це визначається плодами, які ми самі вирощуємо. Якщо ж ми вирішуємо прикладати руки до розпеченої грубки, то наше знання про гарячі грубки явно недостатнє...

"Якщо на основі інтуїтивного пізнання низки простих істин ми забажаємо зробити якийсь висновок, то корисно простежити за тривалою і безперервною роботою думки над цими фактами, віднайти зв'язки між ними і разом охопити сукупність цих тверджень, наскільки це можливо водночас. Саме в такий спосіб наше знання стане повнішим і набагато зросте сила розуму". (Рене Декарт). Людина для науки, філософії не просто річ серед речей, а суб'єкт, здатний до зміни Всесвіту і самого себе. Кожний упевнено виділяє людину з навколишнього світу. Її відмінність від всіх інших істот вважається очевидною. Та філософія виходить за межі очевидності... У філософії існує три питання, на які вона покликана відповісти: Що я можу знати? На що я можу сподіватися? Що я маю робити? А все це покривається, як писав Імануїл Кант в "Логіці", одним питанням: Що таке Людина? Отже загадка людини дійсно існує...

Чим ми відрізняємося від тварин? Що нам робити з нашою жорстокістю? І що може виправдати наші вчинки? Напевно, нічого... Адже жага влади, жадоба і гроші не варті людського життя... Чи маємо ми право називати словом "Людина" особу, яка через знущання над іншими отримує задоволення? Н!!! Але тоді виникає інше запитання: Як же її назвати? Відповідь на це дати досить важко.

Проблеми людини, її життя, смерть, призначення, цінності та сенс існування і перспективи розвитку – здавна предмет зацікавленості філософів. Безперечно, очікуючи на детальні і тисячоліттями поставлені запитання, кожна людина зобов'язана шукати розгадку свого існування в собі, своїй діяльності і манерах поведінки...